

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

/Team plan og samferdsel

Vår dato	15.10.2018
Deres dato	
Vår referanse	18/06899-3
Deres referanse	201701785-9
Vår saksbehandler	Fredrik Dale Refling

Høringssvar til søknad om å uttak av vann og regulering av Skjørtjenn og Hullvann til settefisk- og kraftproduksjon - nedleggelse av vassdragsanlegg og bygging av ny dam - Kragerø og Bamble kommuner - Telemark

Det vises til brev om søknad om uttak av vann og regulering av Skjørtjenn og Hullvann til settefisk- og kraftproduksjon med mer, datert 07.06.2018, i Kragerø og Bamble kommuner.

Frist for innspill i saken var satt til 31.08.2018. Vi beklager at det av en glipp internt ble ikke høringsuttalelse sendt ut innenfor fristen og ettersender her uttalelse til saken.

Kulturminner

Dette er et mindre industrirelatert kraftverk fra tiden fra 1937. Det ble etablert i forbindelse med kjettingfabrikken som ble plassert på stedet for et tidligere sagbruk og mølle som var på stedet fra 1650 til 1920-årene. Stedets forutsetninger for vannkraft til industri er med andre ord godt illustrert i historiefortellingen for området. Slike mindre industrirelaterte kraftverk fra tiden før 1950 forsvinner raskt, og det blir stadig færre av denne type kraftverk som var den vanligste i Norge. Vi mener derfor at deler av anlegget har åpenbare kulturminneverdier som bør søkes ivaretatt og at historiefortellingen i området har interesse.

Vi vil særlig trekke frem rørgaten i tre som et kulturminne av stor regional verdi. Rør med trestaver holdt sammen med stålbånd ble brukt i mindre kraftverk som benyttet lavt trykk. Rørgater i tre er ikke utbredt lengre og få er bevart, så det i seg selv gir denne rørgaten en sjeldenhetsverdi. Vi kjenner ikke til andre steder i Telemark hvor det er bevart trerør. Selv på landsbasis ser det ut til at få er bevart. Vi vil sterkt anbefale at rørgaten blir bevart og regulert til bevaring. Den bør være et utgangspunkt for å fortelle historien rundt stedet og anlegget.

Dam og inntaksdam bør på et overordnet nivå dokumenteres før rivning. Dokumentasjonen kan ev. brukes i formidling av rørgaten. Vi vil anbefale at prosjektet bidrar til at sammenhengen rørgaten nå står i forblir lesbar/formidlet. Det betyr at historien om dammen og inntaket som ledet vannet gjennom rørgaten og ned til kraftstasjonen som ga strøm til fabrikken bør ivaretas på stedet i en eller annen form.

Vi ber om å bli holdt orientert om rørgaten. Kontakt: Eystein M. Andersen, eystein.m.andersen@t-fk.no

Hensyn til automatisk freda kulturminner

Postadresse:	Besøksadresse:	Sentralbord	Foretaksregisteret: 940 192 226
Postboks 2844	Fylkesbakken 10	35 91 70 00	E-post: post@t-fk.no
3702 Skien	3715 SKIEN		www.telemark.no

Vi kjenner ikke til automatisk fredete kulturminner som kommer i konflikt med tiltaket. Vi vurderer det også som mindre sannsynlig at ikke kjente, automatisk fredede kulturminner er bevart i tiltaksområdet, og har derfor ingen merknader til tiltaket.

Vi vil likevel gjøre oppmerksom på meldeplikten etter kulturminneloven § 8 andre ledd. Meldeplikten oppstår når det oppdages automatisk fredete kulturminner som ikke var kjent på forhånd. Bestemmelsen legger et klart ansvar på tiltakshaver om å følge stanse- og meldeplikten. Tiltakshaver skal forsikre seg om at de som utfører arbeidet på stedet er kjent med stanse- og meldeplikten, men det er tiltakshaver selv som står ansvarlig for at fredete kulturminner ikke skades. Telemark fylkeskommune er rette adressat for en eventuell melding. Om det påvises automatisk fredete kulturminner er det Riksantikvaren som avgjør om arbeidet kan fortsette og vilkårene for det.

Vi anbefaler at meldeplikten innarbeides i vilkårene for konsesjonen, og at følgende tekst brukes:

Om det viser seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på et automatisk fredet kulturminne, skal Telemark fylkeskommune kontaktes og arbeidet stanses i den utstrekning det kan berøre kulturminnet. Kulturminnemyndighetene avgjør snarest mulig – og senest innen 3 uker – om arbeidet kan fortsette og vilkårene for det. Fristen kan forlenges når særlige grunner tilsier det (jf. kulturminneloven § 8 andre ledd).

Siden deler av reguleringsplanen kommer inn under Norsk Maritimt Museums ansvarsområde, er saken oversendt til museet for uttale.

Med vennlig hilsen

Fredrik Dale Refling

Fredrik.Dale.Refling@t-fk.no

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

/Team plan og samferdsel

Vår dato 15.10.2018

Vår referanse 18/06899-3

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Norges vassdrags- og energidirektorat		Postboks 5091, Majorstuen	0301 OSLO
Kopimottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Fylkesmannen i Telemark		Postboks 2603	3702 SKIEN
Kragerø kommune		Postboks 128	3791 KRAGERØ